

Přednáška - Suhotra Svámí
Bhagavad-gíta 9.32
Praha, 20.12.1995
Skutečným cílem védské civilizace je Kršna

*mām hi pārtha vyapāsritya
ye 'pi syuḥ pāpa-yonayaḥ
striyo vaiśyās tathā śūdrās
te 'pi yānti parām gatim*

Ó synu Prṥthy! Ti, kdo se ke Mně uchýlí, byť jsou i nižšího původu, ženy, vaišyové (obchodníci) a šūdrové (dělníci), mohou dosáhnout nejvyššího cíle.

Význam: Nejvyšší Pán zde jasně říká, že v oddané službě není rozdíl mezi lidmi vyšší a nižší třídy. Toto rozdělení platí v případě hmotného pojetí života, ale na toho, kdo prokazuje transcendentální oddanou službu Pánu, se nevztahuje. Každý má právo dosáhnout nejvyššího cíle. Ve Śrīmad-Bhāgavatamu (2.4.18) se dočteme, že i nejnižší stojící lidé zvaní caṇḍālové (pojídači psů) mohou být očištěni stykem s čistým oddaným. Oddaná služba a vedení poskytované čistým oddaným mají takovou sílu, že útočiště u nich může přijmout kdokoli, bez ohledu na své vyšší či nižší postavení. I ten nejprostší člověk, který se uchýlí k čistému oddanému, se může díky náležitému vedení očistit. Podle kvalit hmotné přírody jsou lidé rozděleni do různých skupin: na úrovni kvality dobra jsou brāhmaṇové, na úrovni kvality vášně kṣatriyové (státosprávci), pod vlivem smíšených kvalit vášně a nevědomosti se nacházejí vaišyové (obchodníci) a pod vlivem kvality nevědomosti šūdrové (dělníci). Ještě níže stojí caṇḍālové, kteří se narodili v hříšných rodinách. Osoby z vyšších tříd se obvykle nestýkají s těmi, kdo pocházejí z hříšných rodin; proces oddané služby má však takovou moc, že čistý oddaný Nejvyššího Pána může umožnit lidem všech nižších tříd dosáhnout nejvyšší dokonalosti života. Toho lze docílit jedině tehdy, když se uchýlíme ke Kṛṣṇovi, což je zde vyjádřeno slovem vyapāsritya — je třeba zcela přijmout útočiště u Kṛṣṇy. Tak může kdokoli dalece překonat velké jñānī a yogīny.

Suhotra Svámí: Dokonce i ve védské tradici existuje aróha neboli vzestupný způsob, kde osoba používá metodu karmy a gjány, aby udělala nějaký pokrok. To jsou dvě jógy, je to jóga jednání podle védských pokynů a jóga, která praktikuje poznání o rozdílu mezi duší a tělem. Brāhmani, nejaristokratičtější část celé védské kultury, jsou nejvhodnější pro tento aróha proces, protože mají přirozené kvalifikace, jako například klid a tolerance. Aby někdo mohl následovat pokyny, předpisy a regulace, je potřeba, aby byl velice tolerantní a mírný a toto jsou příznaky kvality dobra. Osoba v kvalitě vášně neustále touží po rychlém výsledku svých činností, a proto je neklidná s příkazy a pokyny těchto rituálů. Brāhmana je svou povahou velice inteligentní. Je schopen studovat sanskrtské védské literatury a je schopen porozumět konečným závěrům filosofie a tak je vybaven k vykonávání gjána jógy. A proto jsou brāhmani přirozenými vůdci védské společnosti. Takže pokud mluvíme o brāhmanech, máme na mysli muže brāhmanské třídy. Samozřejmě existují také ženy narozené v brāhmanských rodinách a oni se také nazývají brāhmaní, ale z jednoho pohledu byly také ve védské společnosti považovány za šūdry. Protože jejich pozice je sloužit, a proto jenom sloužily svým brāhmanským manželům, nebyly vlastně přímo zaměstnání v karma józe, gjána józe, v plodonosných činnostech a spekulaci. Pouze muži brāhmani byli považováni za pokročilé v transcendentálním poznání.

A někteří kšatrijové také, to byli rádžaršiové, byli to světci mezi králi, ale jinak většina kšatrijů je ve vášni a co říci o vaišjech nebo šúdrech. A co říci o někom, kdo je níže jako mlečhové, javanové, oni v žádném smyslu neměli kontakt s védskou kulturou a ostatní jako ženy, vaišjové, šúdrové se považovali za služebníky bráhmanů a pomocí této služby dělali pokrok. Skrze tuto službu mohli bráhmanům naslouchat a mít **?překlad?**, ale ve skutečnosti není tato metoda metodou ve vědomí Kršny. Protože vlastně vede tato karma a gjana jóga. Karma jógou se dostaneme na vyšší planetární systémy až na Brahmaločku a pomocí gjana jógy se můžeme umístit v neosobní realizaci Brahmanu. Taky existuje mystická aštanga jóga, která je tou nejextrémnější metodou tohoto procesu aróha a jenom velice nepatrné množství lidí je schopno vykonávat tuto jógu. A to končí nejdříve u realizace Paramátmy. Takže můžeme říci, že realizace Paramátmy je napůl osobní, ale obojí jsou jenom částečným pochopením Nejvyšší Absolutní Pravdy.

Absolutní Pravda, Bhagaván Śrī Kršna je znám skrze vyjevení a vyjevení znamená avaróha, což je sestupný proces shora dolů. Sám Pán ho vysvětlil na začátku 4. kapitoly. Kršna říká, že kdykoliv a kdekoliv nastává úpadek náboženství a narůstá bezbožnost, v té době osobně sestoupí. To yada yada znamená pravidelně podle posunu času. Dharma je celý tento aróha systém o kterém teď mluvím. A co to znamená, že čas od času se poškodí? To znamená, že něco tam chybí, protože je to ovlivněno časem. Čas je hmotná tattva a vše co je materiální, je odneseno časem. Takže když Kršna říká, že tato védská dharma se časem stává rozrušenou, tak to znamená, že dokonce ani kvalifikace bráhmanů nejsou dostatečné. To, co je potřeba, je milost. Proto Kršna říká: „tadátmánam srjámy aham.“ Že v té době Já sám přicházím. Protože Nejvyšší Pán je útočištěm Brahmanu a Paramátmy, které jsou cílem toho jógového systému. Říká, že On je základem neosobního Brahmanu a říká, že jedinou částí sama sebe udržuje celý vesmír a proto mluví o své expanzi Nadduše. Ta „ékámšéna“ znamená jedna malinká částička Mne samotného a o sobě říká, že neexistuje Pravda, která je vyšší než On. Říká: „Já jsem zdrojem všeho, ale tato Nejvyšší Osobnost Božství nemůže být dosažena ani karma jógou ani gjana jógou a dokonce ani mystickou jógou. Cílem většiny védské civilizace je tahle karma, gjana, aštanga jóga.

Pokud někdy potkáte majávádského filozofa, který je trochu rozumná osoba, protože většinou to jsou hlupáci, pokud potkáte někoho kdo zná alespoň trochu šástry, tak vám řekne, že v Upanišadách a ve 4 Védách, které se zabývají různými rituály, stěží najdete nějakou referenci na Kršnu. A v těch 13 Upanišadách, které pojednávají o věcech, kterými se zabývají gjana jogíni, je ztěží, ztěží něco o Kršnovi. Většinou se tam pojednává o mystickém povýšení a pochopení Brahmanu. Pak tam budou takové výzvy jako: „Vy Haré Kršna se nazýváte védští, ale vy jste nějaká sekta úplně mimo a ve skutečnosti vůbec nerepresentujete skutečné védské poznání a védskou metodu.“ Skutečná odpověď ale je, že Védy a Upanišady poskytují pouze technické poznání. Stejně jako v jakékoliv knize, která nám říká, jak máme věci vykonávat, bude mnoho detailů z toho a toho oboru. Ale nebude tam mnoho informací o skutečném důvodu nebo smyslu. Například můžeme si představit přehrávač, nebo třeba počítač, nebo cokoli a když si to koupíte, dostanete k tomu příručku jak to používat. Je tam mnoho detailů, tato a tato část a měl bys dělat toto a toto, ale nebude tam napsáno, proč jste si tu věc koupili. Nebude tam napsáno jaké druhy nahrávek si budete přehrávat, jestli to je nějaká muzika nebo přednášky nebo co. Bude tam jen jedna nebo dvě věty. Takže tyto klasické védské texty nebo Upanišady, to jsou technické texty. A jsou důležité pro udržování struktury védské civilizace, pro udržování kultury.

Ale jaký je celý smysl védské civilizace? Kršna říká: „Ten smysl je, aby Mne poznali, Já jsem ten, který dal Vědy a Já jsem sestavil Védanta-sútru.“ Ale je řečeno, že je to velice zřídka pochopitelné. V tomto verši se říká, že Kršnu lze velice těžko pochopit, durlabham, skrze Vědy. To může vypadat protikladně. Na jedné straně se říká, že smyslem Véd je pochopit Kršnu, na druhé straně se říká, že skrze Vědy je velice těžké porozumět Kršnovi. Jak Ho tedy mohou pochopit? Takže védská civilizace je příhodná úroveň k vyvinutí vědomí Kršny. Stejně jako letiště. Letiště je příhodné místo na chycení letadla a odletění do Indie. A je moc důležité, aby to letiště bylo pěkně udržováno, je tam tolik pracovníků. Je to úmorná práce, činnost. Tato velká letiště fungují 24 hodin denně a to velké letiště je něco jako město. Ale proč jdete na letiště, jdete na letiště nakupovat? Ano, jsou tam obchody, letěl jsem přes Heathrow, přes londýnské letiště a ono to je ohromné letiště. Ani si nedovedete představit, jak obrovské je a je tam neuvěřitelné množství obchodů a cokoliv toužíte si tam můžete koupit. Na těchto velkých letištích mají opravdu exklusivní obchody. Mají prvotřídní nákupní střediska, protože tam chodí lidé z celého světa, kteří mají touhu jíst indická, čínská, indonéská jídla a cokoliv je tam právě dostupné. Mají tam taky lepší drahokamy, mají tam také moc krásné umělecké obchody, kde prodávají věci které lidé rádi kupují, když jedou za známými.

Ale to není proč jdeme na letiště – nakupovat. A také tam mají ohromné stánky s novinami. Ale jdeme si koupit na letiště něco ke čtení? Ne, ne. Mají tam i obchody s oblečením, ale zajdete si tam koupit nový klobouk nebo boty? Ne. Na letiště ve skutečnosti jdete proto, aby jste chytili letadlo. Ale když někdo jde na letiště se jenom rozhlížet...já jsem si na těchto velkých letištích všiml jedné věci. Není moc jednoduché vidět letadla, mají tam většinou jedno speciální prosklené místo, kde je můžete vidět. Jinak tam je mnoho, mnoho ulic a lidí tam chodí sem a tam a je tam mnoho obchodů, tolik věcí. Je to takový labyrint, ve kterém člověk zabloudí. Vlastně taková osoba ani nepochopí, že to je místo, kam vlastně přiletělo letadlo, lidi opustili letadlo a lidi přišli nahoru a odletěli. To je když jdete na letiště bez záměru naplnit jeho význam, tak můžete potom ztratit celý smysl a vlastně ani nepochopit pro co to letiště je určené. Ale když jdete na letiště s letenkou a chcete chytil let do Kalkaty nebo do Dillí, potom můžete porozumět tomu, co je jeho skutečný význam. Celý ten ohromný aranžmán je kvůli tomu, aby jste se mohli rychle dostat k letadlu a odletět.

A stejné to je s védskou kulturou. Jak vidíte, letadlo přilétá dolů a vy do něj nastoupíte a letadlo vzlétá. Takže Kršna říká: „Já přicházím dolů“ a védská civilizace je místo, kam Kršna přichází. Protože tato civilizace je v kvalitě dobra. Ale musíme si uvědomit, že vědomí Kršny je něco víc než kvalita dobra. Je řečeno bháva graha džanárdana. Bháva je nálada a graha je ten, který bere. Džanardana je jméno Kršny. To, co Kršna od nás bere, je nálada oddanosti – lásky. A tato láska je v srdcích všech živých bytostí. Otázka je jenom, kdy to je probuzeno. Každá živá bytost má Kršna přému ve svém srdci a když se v srdci projeví, Kršna se projeví, aby tuto lásku přijal. A kdy se to projeví? Protože jsem vysvětlil, že tento proces je sestupný, takže to celé závisí na Kršnově milosti. Závisí to na Kršnově milosti a na našem dobrém štěstí.

Také to není omezeno jenom na jednu třídu lidí, na bráhmany. Samozřejmě známe bráhmany, kteří jsou čistí oddaní, jako Sudáma Vipra. Ale pak byli bráhmani jako ti ritualističtí bráhmani ve Vrndávanu, kteří měli příliš tvrdé srdce na to, aby mohli sloužit Kršnovi nebo Balarámovi. Když k nim ti pasáčci přišli uprostřed jagji: „Prosíme vás, dejte nám nějaké obětiny nebo nějaké věci pro Kršnu a Balarámu, kteří tady stojí a čekají v lese, protože Kršna a Balarám jsou Nejvyšší Osoba, která má být uctívána jagjou.“ Ti bráhmani totiž zpívali Puruša Suktu, což je rytmus Rg Vědy a vyzývá Nejvyššího Purušu jako vesmírnou podobu.

Tento Nejvyšší Pán stál vedle nich a nerozrušoval jejich rituály, protože byli přespříliš připoutaní ke karma a gjána józe. Tyto ženy, to byli ženy bráhmanů, ale jak jsem řekl, ženy jsou považovány za třídu šúdrů, ale když se dozvěděly, že Kršna a Balarám tam čekají, tak velice rychle připravily chutná jídla a běžely uspokojit Pána. Daly Pánovi girlandu a padly k Jeho nohám a ve velké lásce je Pán všechny objal a je řečeno, že jejich láska a přitažlivost byla stejná jako ta, kterou projevíly gópie. Takže Kršna je odměnil svojí důvěrnou společností. A ony řekly Pánovi: „My se teď nemůžeme vrátit domů, protože jsme se vzdaly našich manželů pro Tebe.“ Ale Kršna řekl: „Jen běžte domů, vůbec se nebojte, nebude skandál.“ A když se vrátily, tak protože Kršna je Bhagaván – Nejvyšší Absolutní Pravda, tak jejich manželé, kteří ve skutečnosti byli učení, i když nebyli oddaní, si uvědomili: „Nyní nás naše ženy překonaly v duchovním pokroku. Mysleli jsme si, že jsme mocní, všemocní bráhmani, ale jaká je cena našeho poznání a našich vykonaných rituálů oproti lásce, kterou projevují naše ženy, které se právě vrátily od Kršny?“ Proto zavrhlí své bráhmanské umístění a řekli k čertu s tím. Kršna je zdrojem všeho ve všem, a proto každý a každé může mít svůj vztah ve vztahu s Nejvyšším Pánem. A je to vlastně bháva, je to milující vztah oddanosti.

Jeden člověk se mě ptal na sanskrtský jazyk. Ptal se, jak můžeme vědět, že sanskrtský jazyk, který dnes slyšíme, je čistý sanskrt. Jak víme jakým způsobem byl sanskrt přednášen v Trétajuze? Protože tyto věci, jak správně pronášet slova, nejsou zapsány, kdo může říct, co znamená sanskrt a jak to pronášet? Toto byla otázka. Že možná teď v Kalijuze je naše pronášení védských manter tak špatné, tak jaký z toho bude prospěch? Možná to je úplně jiný jazyk. Jaký z toho tedy může být duchovní prospěch? Odpověděl jsem, že v Trétajuze byli velcí démoni, kteří sanskrt ovládali dokonale, jako třeba Rávana. Správné pronášení sanskrtu nevytvoří duchovní vibraci. Je to opět jenom technická věc. Samozřejmě je i hmotný prospěch z pronášení sanskrtu, protože sanskrt je původně matka řeči a matka všech Véd. Takže může samozřejmě obdařit materiálními výhodami ty, kteří pronášejí védské mantry správně a vykonávají správně védské rituály. Ale tím, že budeš správně pronášet védské mantry, tím se nestaneš čistý oddaný. To se nedá napojit na vědomí Kršny. V Trétajuze byli démoni, kteří dokonale pronášeli sanskrt. A nyní v Kalijuze jsou démoni, kteří mluví ne sanskrtem, ale různými jazyky. To, co říkají čistí oddaní, i když nemluví sanskrtem, tak má transcendentální význam. To je díky postoji čisté oddanosti. Je velice těžké pochopit Kršnu skrze Védy, durlabham, ale je to velice jednoduché pochopit skrze bhakti. Může být považován za šúdra, ženu nebo někoho nižšího, pápajónaja znamená hříšné zrození. Ale když máme oddanost ke Kršnovi, můžeme dosáhnout nejvyššího cíle života. Protože tento nejvyšší cíl je možné dosáhnout pouze tímto avaróha principem, který je vzestupným procesem.